

GPT Can Pass the Rabanut's Semicha Exams. Does That Mean It's a Rabbi?

Adam Friedmann

In memory of Andrea Friedmann z"l

1. GPT 4 Benchmark Tests

Simulated exams	GPT-4 estimated percentile	GPT-4 (no vision) estimated percentile	GPT-3.5 estimated percentile
Uniform Bar Exam	298/400~90th	298/400~90th	213/400~10th
LSAT	163~88th	161~83rd	149~40th
SAT Evidence-Based Reading & Writing	710/800~93rd	710/800~93rd	670/800~87th
SAT Math	700/800~89th	690/800~89th	590/800~70th
Graduate Record Examination (GRE) Quantitative	163/170~80th	157/170~62nd	147/170~25th
Graduate Record Examination (GRE) Verbal	169/170~99th	165/170~96th	154/170~63rd
Graduate Record Examination (GRE) Writing	4/6~54th	4/6~54th	4/6~54th
AP Art History	586th~100th	586th~100th	586th~100th
AP Biology	585th~100th	585th~100th	462nd~85th
AP Calculus BC	443rd~59th	443rd~59th	10th~7th

2. חוט המשולש, עמוד 24

3. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יט עמוד ב

ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: מאי דכתיב ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם בהר - מלמד שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, ומה שהסופרים עתידין לחדש, ומאי ניהו - מקרא מגילה.

4. מסכתות קטנות מסכת סופרים פרק טז הלכה ה

אמר ר' תנחום בר' חנילאי אילו ניתנה התורה חתוכה, לא היתה עמידת רגלים למורה שיוורה, שאם טימא, יש מטמאין כיוצא בו, ואם טיהר, יש מטהרין כיוצא בו. אמר ר' ינאי תורה שנתן הקדוש ברוך הוא למשה, ניתנה לו בארבעים ותשעה פנים טמא ובארבעים ותשעה פנים טהור, שנאמר ודגל"ו, בגימטריא ארבעים ותשעה הוא, אמר לו האיך עבדת, אמר לו רבו המטמאין טמא, רבו המטהרין טהור.

וכחצים ביד גבור עד מהרה ירוץ דברו עפ"י רוב עוד באותו יום שבא השאלה השיב תשובתו הרמחה ופעם שאלו אבא מאוה"נ זצ"ל אבי האיך אתה מרהיב בנפשך ענין להורות חצים למרחיק ולהשיב לשואלים דבר ה' מיד כבוא השאלה לידך אפי' בחמורות ולא תתיירא שבחיפון תחשיא המטרה, והשיב לו ידעתי בני ידעתי כי לא דבר קטן הוא ושמתתא בעי צלותא אבל דע בכל דור ודור העמיד ה' איש על העדה אשר יצא לפניהם להאיר להם הדרך להשיב על שאלותם ולהתיר ספיקות שלהם ויען כי רובם ככולם שואלים דבר ה' מפי נראה בעליל כי מן השמים מסכימים ע"י ובי"ה למדתי ככל הצורך וכיונתי בלתי לה' לבדו ולא זולת ע"כ אינני חושד לקב"ה שיכשילני ח"ו ובוודאי יסכים להוראתי ואם הראי"י לפעמים אינו אמת מ"מ הדין אמת הוא וסיפר אבא זצ"ל שפעם בא שאלה חטורה מהנאון בעל אמרי אש זצ"ל בעת ישובו לסגור צהר"ם ומיד אחר הסעודה השיב לו כדרכו והראה תשובתו לאבא זצ"ל ואחרי ימים בא מכתב מהנאון הנ"ל ופקפק על איזה דברים והשיב לו ע"י מיד ונס זאת התשובה הראה לאבי זצ"ל ושאל לאביו הקדוש אבי הלא ידעתי איך חשוב רבי מאיר א"ש בענין לת"ח גדול [כי זקני זצ"ל אמר על הנאון הנ"ל שזה עשרים שנה לא ראה בקן כמיהו] ורב חילו לאורייתא ואתה כותב במהירות כ"כ ואתה הרע בענין על שפקפק בדבריך, וענה לו בני הדין דין אמת ומה לי אם איזה ראי' להדין אינה מדוקדקת כ"כ ות"ח כמיהו צריך להבין זאת ואחר זמן בא תשובת הנאון הנ"ל והתנצל הרבה שת"ו לא על עיקר הדין פקפק כי הדין דין אמת וכל המהרהר כאלו מהרהר אחרי השכינה רק איזה ראי' מפקפק ה' אצלו עד שבא דבריו הקדושי שנית ועיי' מ"ש בהקדמת ח"ם יו"ד התנצלות על שהי' עט מטהר להשיב: *

5. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק א הקדמה

אבל הוא מטעם שהנכון לע"ד בזה שהיו רשאים ומחוייבין חכמי דורות האחרונים להורות אף שללא היו נחשבין הגיע להוראה בדורות חכמי הגמ' שיש ודאי לחוש אולי לא כיוונו אמיתות הדין כפי שהוא האמת כלפי שמיא אבל האמת להוראה כבר נאמר לא בשמים היא אלא כפי שנראה להחכם אחרי שעיין כראוי לברר ההלכה בש"ס ובפוסקים כפי כחו בכבוד ראש וביראה מהשי"ת ונראה לו שכן הוא פסק הדין הוא האמת להוראה ומחוייב להורות כן אף אם בעצם גליא כלפי שמיא שאינו כן הפירוש, ועל כזה נאמר שגם דבריו דברי אלקים חיים מאחר שלו נראה הפירוש כמו שפסק ולא היה סתירה לדבריו. ויקבל שכר על הוראתו אף שהאמת אינו כפירושו...

ובזה ביארתי מה שאיתא במנחות דף כ"ט א"ר יהודה אמר רב בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות אמר לפניו רבש"ע מי מעכב על ידך אמר לו אדם אחד יש ועקיבא בן יוסף שמו שעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות, שלכאורה לא מובן לשון כתרים שאמר. ועוד קשה שאלת משה מי מעכב, מה כוונתו בזה, דמה שפרש"י למה אתה צריך להוסיף עליהם אין שייך ללשון מעכב דאף אם היה שייך כביכול להיות מעכב יקשה למה לו זה, ואם כוונתו להקשות למה לא כתב בפירוש לא מובן תירוצו בזה שר"ע ידרוש תילין של הלכות. אבל לפ"מ שבארתי מדויק לשון כתרים שנמצא שהשי"ת עשה את אותיות התורה למלכים היינו שיעשה החכם וידמה מלתא למלתא ויפסוק הדין כפי הבנתו טעם האותיות שבתורה, וכשיהיה מחלוקת יעשו כפי הבנת רוב חכמי התורה אף שאפשר שלא נתכוונו להאמת ולא היה דעת הב"ה כן, דהקב"ה נתן את התורה לישראל שיעשו כפי שיבינו את הכתוב ואת המסור בע"פ בסיני לפי הבנתם ויותר לא יפרש ולא יכריע השי"ת בדיני התורה שלא בשמים היא אלא הסכים מתחלה להבנת ופירוש חכמי התורה ונמצא שאותיות התורה הם מלכים שעושין כפי מה שמשמע מהתורה לחכמי התורה אף שאולי לא היה זה כהבנת השי"ת. וניחא לשון אמרה תורה שמצינו בכמה דוכתי משום דאנן דנין רק איך אומרת התורה. וכן ניחא מה שאיתא בעירובין דף י"ג על ב"ש וב"ה אלו ואלו דברי אלקים חיים, דכיון שיכולין לפרש בתורה כב"ש וכב"ה הרי נמצא שנאמר כתרויהו כל זמן שלא נתבטלו דעת אחד ברבים החולקין. וזהו פירוש מי מעכב שמשא שאל למה עושה הקדוש ברוך הוא האותיות למלכים שיעשו כפי משמעות החכמים בלשון הכתוב והמסור, דמי מעכב שתכתוב באופן שלא יהיה אפשר לפרש רק דרך אחד ככוונתך האמתית ולמה נתת כח מלוכה להאותיות שימצא שלפעמים יעשו שלא ככוונתך. והשיב הקדוש ברוך הוא משום שע"י זה ידרשו ר"ע וכל החכמים תילין של הלכות שהוא הגדלת תורה ממעט הנכתב והנמסר ולכתוב הרבה כל דבר בפרט אין קץ שהתורה היא בלא קץ וגבול עיין בעירובין דף כ"א.

6. תלמוד בבלי פסחים קא.

אוֹתָם בְּנֵי אֲדָם שֶׁקִּידְשׁוּ בְּבֵית הַכֹּהֲנֵסֶת, אָמַר רַב: יְדֵי יוֹן לֹא יֵצְאוּ, יְדֵי קִידוּשׁ יֵצְאוּ. וְשְׂמוּאֵל אָמַר: אִף יְדֵי קִידוּשׁ לֹא יֵצְאוּ. אֶלָּא לְרַב, לְמָה לִּיהִי לְקִידוּשֵׁי בְּבֵיתָהּ? כִּדֵּי לְהוֹצִיא בְּנֵיו וּבְנֵי בֵיתוֹ. וְשְׂמוּאֵל, לְמָה לִּי לְקִידוּשֵׁי בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא? לְאִפּוֹקֵי אוֹרְחִים יְדֵי חוֹבְתָן, דְּאָכְלוּ וְשָׂתוּ וְגַנּוּ בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא. וְאֶזְדָּא שְׂמוּאֵל לְטַעְמֵיהּ, דְּאָמַר שְׂמוּאֵל: אִין קִידוּשׁ אֶלָּא בְּמָקוֹם סְעוּדָה.

7. תוספות שם

טעימו מידי - נראה דהיינו טעימת לחם

אִף יְדֵי קִידוּשׁ לֹא יֵצְאוּ - דאין קידוש אלא במקום סעודה משום דכתיב וקראת לשבת עונג. כלומר במקום קריאת קידוש שם תהא עונג:

8. שו"ת אגרות משה או"ח ד סימן סג

וי"ל דהתוס' והרא"ש סברי דאף שאה"נ דשייך לקדש גם על כל אכילה ושתייה דהם בלשון עונג עיקר העונג הוא הסעודה דאכילת לחם כדכתבו בטעם שאין יוצאין סעודת ערבית ושחרית אלא בלחם שהם עיקר כבוד שבת דלכן כשרוצה לשתות יין ולאכול פירות וכל דבר צריך נמי לקדש דהא הם נמי ענין עונג שבקרא שנאמר שצריך לאוכלם במקום קריאה דקידוש, אבל לא נפטר בקידוש זה שעושה כשרוצה לשתות יין ולאכול פירות, גם כשיאכל אח"כ הסעודה החשובה שיש בזה יותר כבוד שבת שהוא עיקר העונג שמטעם זה לא נפטר מחיוב הסעודה דערבית ושחרית באכילות אחרות אלא בלחם והקידוש שעשה כשאכל הפירות אינו על עיקר העונג ויהיה מחוייב לעשות עוד הפעם קידוש כשיאכל הסעודה דלחם,